Allegorice 1.Cor.2.b. Job.18.g. a ¶ In tenebr' ambulāt. i. opa tenebrar faciūt me pseqū/do: ⁊ barrabā dimittēdo. Si em coguissēt/nec deū glie illi crucifixissēt: neqz isti dimisso christo/barrabā elegissēt. Primo g oūdit eos fuisse igrātes. Et ō B arguit eos cū dic: Nescieūt. Secūdo arguit eos ō negligētia/cū dic: Neqz itellexerūt. Tertio arguit eos de malo ope/cū dic: In tenebris ambulāt. Quarto arguit eos de duritia et obstinatiōe/cū sbiūgit: b ¶ Mouebūt oia fūdamēta trę: qz christo moriēte i cruce/tra mota ē et petrę scisse st: q̄si cōpatiētes creatori: Matth.xxvij.f. Sz duriores fuerūt iudęi q̄ tra ⁊ lapides: qz nec in eū crediderūt: nec patiēti cōpassi sunt: sz ⁊ in mortuū sęuierūt faciētes i latere vulnerari: Job.xix.f. Et ponentes custodes circa sepulchrū: Matth.xxvij.g. Vel sic allegorice: b ¶ Mouebunt omia fundamēta terrę. i. corda gentiliū mouebunt ad pęnitētiā ⁊ fidē: iudęis pmanētib' i infidelitate ⁊ cęcitate: qz vt dr Ro. xj.c. Cęcitas ex pte cōtigit i isrl' donec plenitudo gentiū intraret. c ¶ Ego dixi. Tertia ps i q̄ ostēdit a quāta dignitate ceciderūt/quā habuissēt si vellēt. s. q̄ essent filij dei. Unde dicit: Ego/cui' dicere ē esse vel facere: dixi: q̄ vos oēs/ d ¶ Dij estis ⁊ filij excelsi omēs. i. si vultis credere/dei bona habebitis/⁊ ęternę hęreditatis pticipes eritis ⁊ hęredes. Job.j.a. Dedit eis potestatē filios dei fieri his q̄ credūt i noīe ei'. Nęc est dignitas quā habuissent si voluissent. Sed ostēdit q̄ nō habuerūt eā. f ¶ Vos aūt: ita dixi: g ¶ Sicut homines moriemini. q. d. nō eritis sicut dij viuētes in vita ęterna: sed sic homines mortales ⁊ terreni/moriemini/in peccato infidelitatis. Job.viij.c. In peccato vestro moriemini. i ¶ Et sicut vn' de pncipib'. i. de dęmonib': k ¶ Cadetis/ab illa dignitate/⁊ corruetis i inferno. Dęmones dicunt pncipes. Unde Eph.vj.b. Nō est nobis colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinē: sed aduersus pncipes ⁊ potestates. Propheta autē videns dei cōminationē et iudęorū obstinationē ex psona sua/subdit: l ¶ Surge de'/ad vindictā. Et m ¶ Iudica terrā. i. iudęos krena sapiētes. Et loquit de iudicio discretiōis: vel de iudicio cōdemnatiōis. Et B bñ potes facere: qz licz iudęi reprobent ⁊ cōdemnent: mltos hēbis cultores de gentib': Et B est qd adDs.2. dit: n ¶ Qm̄ tu hęreditabis i oib' gentib'. Ps. Dabo tibi gentes hęreditatē tuā: Hoc dicit pat ad filiū.

De prelatis ✱ a ¶ In tenebris ambulant. j. Job.j.c. Si dixerim' qm̄ societatē habem' cū eo: ⁊ in tenebris ambulam' mētimur. j. Joh.ij.c. Qui ambulat in tenebris nescit quo vadat. Quia aūt deficit scia ⁊ abūdant opera tenebrar: iuste iudicare neqz sciūt neqz volunt: pcipue cum voluntas eorum cito p munera corrumpat. Unde addit: b ¶ Mouebunt oia fundamēta terrę. Fundamēta terrę. i. ecclesię/sunt plati: ⁊ pcipue romani cardinales: qui debent portare ⁊ sustinere totam fabricā ecclesię. j. Regl. ij.b. Domini sūt cardines terrę: et posuit sup eos orbem. Mouent aūt hęc fundamēta nūc prece/nūc precio. A q̄ mouent? A iusticia/a veritate/a bona voluntate: ⁊ tādem mouebunt de loco suo/vbi turres ⁊ palatia cōstruxerūt: qm̄ dicet dom' exterminatori angelo illud Amos.ix.a. Percute cardinē ⁊ cōmoueant supliminaria. Job.ix.b. Sub q̄ curuant q̄ portant orbē. Sz cur dicit/omnia? Sūt ne oēs tales? Dns scit: nō est nostr iudicare. Dns tm̄ de ipsis loquēs dicit/Esa.lvj.d. Oēs in viā suā declinauerūt: vnusq̄sqz ad auariciā suā a summo vsqz ad nouissimū. Et si forte vita aliquor sit cōtemptibilis: tamē gradus ⁊ dignitas ecclesiastica in eis est honoranda et reuerenda. Unde bene subdit: c ¶ Ego dixi: ergo verū est: d ¶ Dij estis ⁊ filij excelsi oēs: O vos prelati ⁊ cardinales. Job.x.g. Nōne scriptum est in lege vestra: Ego dixi dij estis? Si illos dixit deos: ad quos sermo dei factus ē: et nō pōt solui scriptura: quē pater sanctificauit ⁊ misit in mūdum: vos dicitis qz blasphemo: qz dixi/filius dei sum. Sed ne de dignitate supbiant/fragilitatē eorū cōmemorans/subiū/

Fundamēta ecclesie sunt prelati

a in tenebris ambulāt: mouebunt oia fundamenta terrę.
c Ego dixi dij estis: ⁊ filij excelsi oēs.
d Vos autē sicut homines moriemini: ⁊ sicut vnus
k de principib' cadetis. Surge deus iudica terrā: qm̄ tu
m
n
o hereditabis in oib' gentib'.

¶ Canticum psalmi asaph.

Ps̄. LXXXII

git: f ¶ Vos aūt sicut homines moriemini/morte corporis: Unde nō est supbiendū. Eccli.x.b. Quid superbis terra ⁊ cinis? Et ne i tātā vesaniā prumpāt: vt se imortales estimet: probat per locū a simili/vel a maiori/dicens: i ¶ Et sicut vnus de pncipib' cadetis. q. d. omēs pncipes et potentes qui vsqz mō fuerūt/cecidert: ergo et vos cū eiusdē cōditionis et naturę sitis. Job.viij.g. Nūquid tu maior es patre nro abrahā qui mortu' est: ⁊ pphetę mortui sunt: quē teipsū facis? Uel arguēdo supbiā eorū/dicit: c ¶ Ego dixi dij estis ⁊c. q. d. vos facitis vos adorari super terrā quasi sitis dij: sed magis estis idola. Zach.xj.d. O pastor ⁊ idolū. e ¶ Et filij excelsi oēs. Job. xj.c. Uir vanus in superbiā erigit: ⁊ quasi pullū onagri se liberū natū putat. f ¶ Vos aūt sicut hoies: sęcādā ⁊ eua: h ¶ Moriemini/p peccatū ambitiōis ⁊ inobediētię. Zach.xiij.c. Adā exēplū meū ab adolescentia mea: qz ab adolescētia icipiūt ambire plātiōes: ⁊ dei pceptis nō obedire. i ¶ Et sicut vn' de pncipib'/dęmonū/ k ¶ Cadetis: ppt superbiā: Lucis.x.c. Uidebā sathanā sicut fulgur de cęlo cadentē. Esa.xiiij.d. Qui dicebas in corde tuo: in cęlum ascendam ⁊c. Et post pauca: Uerūtamē ad infernū detraheris ⁊c. Et vt hoc cito fiat: l ¶ Surge/dne/deus/de sub pedibus eorū qui modo ab eis cōtemneris: surge ad vindicandū contemptū. Et m ¶ Iudica terrā: id est terrenū amorem/qui corda eorū possidet. Nęc est terra q̄ vsqz ad fenestras templi ascēdit: Ecech.xlj.c. id est vsqz ad plātos p q̄s debet intrare lux in ecclesiā. Hoc aūt fiet i die illa iudicij: de qua Esa.ij.d. Humiliabit altitudo virorū ⁊ eleuabit dns sol' in illa die: ⁊ idola penit' cōterent. i. isti falsi dij a facie formidinis dni ⁊ a gllia maiestatis eius cū surrexerit pcutere terrā. i. cū fiet qd hic petit/Surge deus iudica terrā. Et vere ita fiet: n ¶ Qm̄ tu disperdes: alia lra. i. diuersis pęnis pdes eos. o ¶ In omib' gentib'. i. p peccatis omniū gentiū q̄ corrigere neglexerūt. Osee.x.c. Non cōprehendet eos plū in gabaa sup filios iniqtatis: iux desideriū meū corripiā eos: pgregabunt sup eos populi cū corripient ppter duas iniqtates suas. Gabaa interptat vallis eius ⁊ pcliuiū eius: ⁊ significat istā vallē miserię. s. pśentē vitā: in qua reprobos nō cōprehēdit plū. i. tribulatio vel correctio: sup filios iniqtat'. i. sup iniqtate filiorū: sed i futurū reseruat dns. Unde dicit: Iurta desideriū meū corripiā eos: ⁊ pgregabunt sup eos populi/in pęna. De qua cōgregatione/ Esa.xxiiij.d. Congregabunt in cōgregatione vnius fascis i lacum. Et bene dicit: Cum corripient propter duas iniquitates suas. Una enim iniquitas eorum in pprijs peccatis quę fecerunt: Alia in peccatis subditorū quę nō correxerunt.

¶ Ps̄. LXXXII.

O Deus quis similis erit tibi. Titulus. Canticū psalmi asaph. In prior psalmo egit de iudicio futuro: Hic ro petit terminari iudiciū: tum ppter insolentiam malorū: tum propter liberationē bonorū. Prędicit etiā hic mala ⁊ psecutiones ecclesię quę erūt tempore antichristi. Cum em̄ sit ecclesię triplex interpolata psecutio: videlicet/prima in gladio/a tyrannis: secunda in verbo/ab hęreticis: tertia in ope malo/a falsis fratrib': tūc id est tempore antichristi erit quarta tribulatio/quę ex illis tribus conflabit: vt ergo breuient illi dies/petit hic festinari iudiciū. Licz autē tribulatio ⁊ aduersitas populum dei affligant: tamē etiam in afflictione deum laudant boni voce ⁊ opere: quod expimit titulus: qui est: Canticum psalmi asaph. Intentione monet vt mali a bonorū psecutione desistant: ⁊ boni in psecutione patientiam habeant. Modus. Duę sunt partitiones. In prima proponit timorem futuri iudicis: et describit malicciam iniquorum persequentium. In secunda agit de vindicta iniquorum: ibi: Fac illis sicut madian. Propheta ergo de illo secūdo aduentu dicturus/ostendit potentiā ⁊ claritatē eius in qua

Persecu. ecclesie

Partitio psalmi

dus in qua veniet. Unde admirãdo dicit: a Deus/christe: b Quis similis erit tibi/quãdo.ſ. venies ad iudiciũ in ptãte ⁊ claritate magna: Si hęc ſimilitudo ad diuinitatem referr: nihil magnũ dicit: nec dici deberet/erit/ſed eſt: Nullꝰ enĩ vnquã comparandũ diuinitati hominẽ iudicauit: chriſtꝰ autem in ſimilitudinẽ hominũ factus eſt/ꝓ/pter qd inter iniquos deputatus eſt: quare putabat hoibus comparandus vel hoibus etiam minus dignus. Ergo hęc ſimilitudo de qua hic loquit/ad formam ſerui referẽda eſt: in qua ⁊ ſimilis fuit hoibus vt iudicarek: ſed quãdo iudicabit/in eadem forma/diſſimilis apparebit. Oſtenſa ꝓmo eiuſ dignitate: Secũdo petit ꝓmulgationẽ ſentẽtię ꝓtra malos. Unde dicit/ c Ne taceas/ſicut in ꝓmo aduentu tacuiſti coram iudicantib⁹ te. Eſa.liij.c. Sicut agnus coram tondẽte ſe obmutescet: et nõ aperuit os ſuũ. Sz in ſecũdo aduentu non tacebit. Eſa.xlij.b. Dñs ſicut fortis egrediet: ſicut vir ꝓliator ſuſcitabit ęlũ: vociferabit ⁊ clamabit: ſup ĩimicos ſuos ꝓfortabit: tacui: ſemper ſilui: patiẽs fui: quaſi parturiẽs loquar. Tertio petit executionẽ iudicij/cum ſubdit: d Neq; compeſcaris deus/a pęna aduerſarijs inferẽda: poſt ꝓlationez ſentẽtię. Sz nz videatur eſſe crudelis hęc petendo: oſtẽdit q̃ peccata eoꝝ ꝗ exigũt dicẽs: e Qñ ecce ĩimici tui ſonuerũt ⁊c. Et oſtẽdit ꝗ plura pctã. Primũ eſt malę volũtat̃: qd notat/cũ dicit/ f Inimici. Inimicꝰ enĩ principalit fit mala volũtate/ſicut amicus bona. Secũdũ eſt peccatum locutiõis: qd notat/cũ dicit: g Sonuerũt/murmurãdo/ꝓtradicendo. Tertiũ eſt odij. Unde dicit: h Et q̃ oderũt te/iam diu non nouit. Quartũ eſt ſupbię: De q̃ dicit: i Extulerũt caput. Hęc de tpe antichriſti intelligẽda ſũt: quãdo ĩimici dñi.ſ. antichriſtiani: quę nũc metu ab ipſis compримunt/libera voce ſonabũt: q̃ vox qñ irrõnabil' erit: magꝭ ſonitꝰ q̃ locutio dicitur: Unde alia littera habet/ Tumultuati ſunt. Eſa.xxv. b. Tumultũ alienoꝝ humiliabis. Iſti efferent ⁊ exaltabũt caput ſuũ antichriſtũ: De quo.ij. Theſſal.ij.a. Extollit ſupra omne qd dicit/cũt qd colitur deꝰ: ita vt in templo dei ſedeat oſtendẽs ſe tanq̃ ſit deus. Et vt illũ exaltent mẽbra ſua/populum deꝑment chriſtianũ. Unde addit: k Sup populũ tuũ/chriſtianũ: l Malignauerũt.i. malicioſe tractauerũt/ consilium. Et in hoc notatur quintũ pctm̃ eorum ſcz malitia: quã aggrauat: primo a dignitate eoꝝ contra quos exercuerũt eam/cum dicit: Sup populũ tuũ. Sextũ eſt ſtudium nocendi. Unde addit: m Et cogitauerũt aduerſus ſctõs tuos. Hęc oĩa quę in ꝑterito dicit/ de futuro intelligẽda ſũt: ſic ⁊ alię ꝓphetię multę. Septimũ eſt ſollicitatio: Unde dicit

a Deus quis ſimilis erit tibi: nẽ taceas nẽq; compeſcaris deus.
b Quoniam ecce inimici tui
g ſonuerũt: et qui oderunt te
h extulerũt caput. Sup pplm
i tuũ malignauerũt conſiliũ:
m et cogitauerũt aduerſus ſan-

Alit ſonauerũt

Alit In plebem tuam aſtute cogitauerunt

cęlũ ⁊ ero ſimil altiſſimo. Michael eſt ꝓpoſitꝰ paradiſi: ideo ſignificat ꝓlatũ eccleſię: cuiꝰ officiũ eſt coercere ambitioſos. Apoc.xij.b. Factũ eſt ꝓliũ magnũ in cęlo: michael ⁊ angeli eiꝰ ꝓliabant cũ draconе: ⁊ draco pugnabat ⁊ angeli eiꝰ ⁊ non valuerũt: neq; inuentꝰ eſt locꝰ eoꝝ ampliꝰ in cęlo. Sz qz prelati oẽs illud officiũ nõ exercent/ꝗ potiꝰ econtrario iuuant ambitioſos ⁊ ꝓmouẽt: Ideo dicit ꝓpha: Deꝰ q̃s ſimil' erit tibi: Exo. xv.b. Quis ſimilis tui ĩ fortib⁹ dñe: q̃s ſimilis tui magnificꝰ in ſctitate: terribil' atq; laudabil' ⁊ faciẽs mirabilia: Michęe.vij.d. Quis deꝰ ſimilis tui q̃ aufers iniq̃tatem ⁊ trãſſers pctm̃ reliq̃arũ hęreditat̃ tuę: Hiere.x.a. Nõ eſt ſimilis tui dñe: magnꝰ tu ⁊ magnũ nomẽ tuũ in fortitudĩe: q̃s nõ timebit te o rex gentiũ. Talis deberet eſſe ꝑlatꝰ vt ſolo noĩe timereꝰ. Sz dr Job.xxxvj.c. Nullus ẽ ſimilis ĩ legiſlatoribꝰ. Ut autẽ illi q̃ ſũt adhuc tibi ſimiles ſimilitudinẽ ſciant ⁊ velint ſeruare: et illi q̃ iam eam amiſerũt reformari curent: c Ne taceas/q̃n eos doceas exterꝰ ꝑ ꝓdicationez et interꝰ ꝑ inſpirationẽ d Neq; cõpeſcaris deus/q̃n eos flagelles amore pĩno. De ꝗ/Pſ. Ne ſileas a me. Et alibi. Doce me facere voluntatẽ tuã qz deꝰ meꝰ es tu. De ſecundo/Heb.xij.b. Flagellat oẽm filium quẽ recipit. Propt̃ hoc petebat Job. vj.b. vt non cõpeſcereꝰ a flagello dicens: Soluat manũ ſuã ⁊ ſuccidat me: et hęc m̃ ſit ꝓſolatio vt affligens me dolore nõ parcat. Et ſubtilit̃ tãgit ꝗ duoſ modos faciẽdi ⁊ reformãdi ĩ hoĩe ſimilitudinẽ dei. Quędã enĩ imagines ⁊ ſimilit̃ vaſa fiũt fuſilia: q̃dã ductilia. Quãtũ ad primũ dicit: Ne taceaſ. Verbũ enim dei ꝓdicatũ ⁊ inſpiratũ/ignis eſt/et calefacit aĩaz vt fundat̃ ⁊ ſimilitudinẽ dei recipiat. Unde ſponſa dicit/Cant.v.b. Ria mea liq̃facta ẽ vt dilectꝰ locutꝰ eſt. Quãtũ ad ſecũdũ dicit: Neq; cõpeſcar/q̃n.ſ. multis tunſionibꝰ ⁊ malleartõibꝰ tribulationũ reducas aĩaz ad debitam formã.ſ. ad ſimilitudinẽ tuã. Et ꝗ neceſſe ẽ. e Qñ ecce/in apto ẽ/ f Inimici tui.i. amatores mũdi. g Sonuerũt/monentes alios vt facies pctõr ſumãt/et ꝓformenẽ mundo/ꝗ doctrinã apli. Roma.xij.a. Molite ꝓformari huic ſęclo ꝗ reformamini ĩ nouitate ſenſus vri. Eſa.xvij.d. Uę multitudini ꝓpłoꝝ multoꝝ vt multitudo marꝭ ſonãtꝭ: ⁊ tumultꝰ turbarũ ſic ſonitꝰ aq̃rũ. h Et q̃ oderũt te.ſ. ſupbi: i Extulerũt caput. Pſ. Supbia eoꝝ q̃ te oderũt aſcẽdit ſemp: Hoc ẽ efferre caput.i. creſcere. Extollũt etiã caput.i. mẽtẽ ꝑelationem. Et caput: ad litteram: quia incedunt erectis cervicibus. Job. xv. c. Cucurrit aduerſus deum erecto collo. Eſa.liij.c. Eleuatę ſunt filię ſion et ambulauerunt collo extento. Hec tm̃ ſonuerunt/ vt eos attraherent vt ſirenę: Sed et k Super populum tuum malignauerunt conſilium et cogitauerunt aduerſus ſanctos tuos.

Pſ.27. Pſ.142.

Pſ.73.

* Dixerũt venite ⁊c.

Moraliter

Gen.1.

Luc.10.c.

Aliter

Quę ſup quaſi anagogice de futuro expoſuimus: de ꝑſenti moralit̃ exponẽdo trãſcurram⁹. a Deus quis ſimilis erit tibi. Ita põt q̃rere vir iuſtꝰ ſciens q̃ hõ factꝰ ẽ ad imaginẽ ⁊ ſimilitudinẽ dei: quãtũ ad bona naturalia ⁊ gratuita: Sz deſcendẽs a hieruſalẽ in hiericho.i. a ꝓtẽplatione ⁊ deſiderio cęleſtiũ/ad amorẽ terrenoꝝ vt luna deficiẽtiũ/incidit ĩ latrones.i. in manu dęmonũ ⁊ vitioꝝ: q̃ expoliauerũt eum gratuitis/ ⁊ vulnerauerũt in naturalib⁹: vnde iam ſimilitudinez dei non habet q̃ in gratuitis ꝓſiſtebat: licet imaginẽ non penitus amiſerit q̃ in naturalib⁹ attẽdit̃. Propt̃ ꝗ in ꝓcedẽti pſalmo arguit hoĩes ꝗ ſimilitudinẽ dei deponẽtes/ſupinduũt ſimilitudinẽ dęmonũ ⁊ vitioꝝ dicẽs: Uſq; quo iudicatis iniq̃tatem ⁊ facies pctõr ſumitis: Uir q̃ iuſtꝰ multos vidẽs facies pctõr ſumẽtes: ꝗ põt dicere: Deꝰ q̃s ſimilis erit tibi. q. d. cito veniet tp̃s q̃ nõ inueniet aliq̃s q̃ non aſſũpſerit facies pctõr. Jobeł.ij.b. Oẽs vultꝰ redigent̃ in ollã.ij. Paral.vj. c. Dñe deꝰ iſr'l nõ eſt ſimilis tui deꝰ in cęlo ⁊ in terra. i. nullus eſt in eccleſia etiam ꝑlatꝰ ſimilis tibi. Michael interꝑtat q̃s vt deꝰ: cuiꝰ officiũ eſt coercere illos q̃ diuinitatẽ ſibi vſurpãt: id eſt dignitatẽ eccleſiaſticã: ſic̃ lucifer. Eſa.xliij.d. Aſcẽdã in

Vel ꝗ ipſis dęmonibus poteſt dici: e Quoniam ecce inimici tui/dęmones/ g Sonuerũt/in cordibus hominũ ſuggerendo. h Et ipſi qui oderũt te extulerũt caput. Caput ẽ initiũ ſuggeſtiõis: quã tũc extollũt ⁊ eleuãt: cũ eã ad delectationẽ ⁊ ꝓſenſũ pducunt. Sed mulier bona.i. ſctã aĩa/debet ꝗ caput ꝓterere ne extollat̃ ita: Geñ.iij. c. Ipa ꝓteret caput tuũ. Et vt facilꝰ poſſint totũ ꝑplm̃ ſeducere: primo nituntur clericos ⁊ ſacerdotes corrũpere: Unde bene ſequit: k Sup pplm̃ tuũ malignaueꝰt ꝓſiliũ. Cõſiliũ ꝑplꝰ q̃ etiã eſt ſup ꝑplm̃: ſũt clerici ⁊ ſacerdotes. Hoc ꝓſiliũ quondaz fuit bonũ ꝗ mõ ipm̃ dęmones malignauerũt: quia multi ex eis ſunt prauꝰ ꝓſiliarij. Eſa.xix.b. Sapiẽtes ꝓſiliarij pharaonis dederũt ꝓſiliũ inſipiẽs. Nũc oportet facere illud q̃d q̃ſi ironice dr Eccl.xxxvij.b. Cũ viro irreligioſo tracta d ſctitate et cũ iniuſto d iuſtitia. Hec tm̃ malignauerũt ꝓſiliũ .ſ. ſacerdotes: ⁊ ꝑ eos ꝑplm̃ ſeduxerũt: ſed m Et cogitauerũt aduerſus ſctõs tuos.i. aduerſus religioſos q̃ ſunt ſcti dei: ſine terra ꝓpriũ diuitiarũ aut curarũ. Nõ enĩ ſufficit

 * diabolo niſi etiã cũ

tio: Ñ dicit: a Dixerũt: venite/ vnus alij. Prouer. j. b. Fili si te lactauerit pctores/ne acqescas eis: si dixerint veni nobiscũ: insidiemur sanguini: abscõdamus tendiculas ptra insontem: fili mi ne ambules cũ eis. Octauũ est crudelitas: q̃ cõsistit in duobus: in afflictiõe corpis/ & in diminutiõe famę. De primo dicit: b Et disperdamus eos de gente. i. interficiamus eos vt non sint inter gentes. De secũdo addit: c Et nõ memoret nomẽ israel vltra: id est pereat nomen et fama populi christiani videntis deũ per fidem. Malũ peccatũ eorũ/ est pcordia in malo. Ñ dicit: d Qm̃ cogitauerũt vnanimiter: id ẽ pcorditer. Decimũ est pspiratio: Ñ dicit: d Simul adversus te testamentũ disposuerũt. Q̃ sic ptinuatur. Premissis. Vtiq̃/ dixerũt/ disperdamus. Et hoc dixerũt: Qm̃ cogitauerunt: quia ex abũdantia cordis os loquit. Mat. xij. c. Cogitauerũt/ dico vnanimit: Nec tm̃ dixerũt et cogitauerũt sed & simul conspirantes e Aduersus te. i. aduersus mẽbra tua. f Testamentũ disposuerũt. i. pactum fecerunt. Testamentũ enim non solũ dicit scriptũ q̃ pficitur in morte testatoris: sed & q̃libet pactum/ vt hic. Et qui sint q̃ b̃ facient determinat dicẽs: g Tabernacula idumęorũ & hismaelitę: Moab & agareni &c. Per hęc nomina inimicos christi figurat: qui sic ptra eum maxime tempore antichristi pugnabũt: sicut isti ptra israel pugnauerũt. Quę noia. j. in expositiõe mozali exponemus.

Mozaliter * a Dixerũt venite &c. Planũ est q̃ ita faciũt mali ꝗ bonos. Exo. j. b. Dixit rex ęgypti ad ꝓplm suum: Ecce ꝓplus filiorũ israel multus & fortior nobis ẽ: venite sapienter opprimamus eũ: ne forte multiplicet/ et si ingruerit ꝗ nos bellũ addat inimicis nostris. Sic fit multotiẽs in caplis: qz cauẽt sibi mali ne crescat numerus & fama bonorũ canonicorũ/ ne forte ĩ electiõibus vel collatiõibus bnificiorũ vel ĩ aliis eis resistãt. Iere. xj. d. Cogitauerũt sup me psilia dicẽtes: mittamus lignũ in panẽ eius/ et eradamus eũ de terra/ & nomẽ eius nõ memoret amplius. Mittũt lignũ in panẽ iusti: q̃ bonũ opus eius vel verbum male interptãtes aliis inesibile reddũt & nõ laudabile.

Aliter * diabolo nisi etiam cum secularibus religiosos trahat ad pctm̃ & ad tormentũ. Job. xl. c. Absorbebit fluuiũ & non mirabit: et habet fiduciam q̃ influat iordanis in os eius. Per fluuiũ intelligunt seculares: q̃ fluxũ tpaliũ amplectunt. Per iordanẽ qui interptat riuus iudicij vel descensio eorũ: significat religio/ in qua iudiciũ currit ĩ capto: et inobedientia est descẽsio. Est enim multũ descẽdere/ volũtatẽ suã penitus alterius volũtati sũmittere. a Dixerũt/ dęmones adiuicẽ: b Venite & disperdamus eos de gente. i. de pgregatiõe vel ad minus de pcordia & vnanimi volũtate. Per b̃ enim q̃ dicit/ gente/ singularit/ significat cõmunitatẽ quę ẽ in religione tam in rebus q̃ in voluntatibus. Act. iij. f. Multitudinis credentiũ erat cor vnũ & aia vna: nec q̃sq̃ eorũ quę possidebat aliq̃d suũ esse dicebat: et erant illis oia cõmunia. De pgregatione autẽ dispergit & dispdit eos diabolus: qm̃ facit eos ad seculum reuerti. Item qm̃ ꝓter cupiditatẽ tpaliũ facit eos p mũdũ discurrere/ litigare & mercari. Exo. v. b. Dispersus ẽ ꝓplus israel: id est collectio religionis per omnẽ terrã ęgypti ad colligendas paleas: Ita dispdũt eos de gente in gentẽ. i. in diuersitatem gentiũ secularium: q̃ non dicunt gens sed gentes: qz separati
Ps. 105. sunt inuicem & reb̃ & volũtatibus. Ps. Et cõmixti sunt inter gentes & didicerunt opa eorũ & seruierũt sculptilibus eorũ: & factum est illis in scandalũ. Ex hoc enim incurrit religio magnũ scandalũ & infamiã. Ñ etiam b̃ addit: c Et nõ memoret nomẽ israel vltra. Iam enim non dicunt pteplatiui ꝗ mercatores & litigiosi. Item de gente: id est de vnanimitate volũtatũ dispdunt p inobedientiã. Q̃m enim volũtates vniũtur in voluntate p̃lati. Ex inobedientia autẽ nascunt murmura/ schismata/ odia: & mlta alia mala/ q̃ auferũt a cordibus eorũ affectum & desideriũ dei/ et intellectũ obnubilant: ita q̃ ꝓtemplari non possint: nec inter eos nominet nomen israel vltra: id est videntis deũ p ꝓtemplationẽ. Propt hoc monet apls Heb. xij. d. Pacẽ sequimini cum omnibus & sanctimoniã: sine q̃ nemo deum videbit/ ꝓtemplantes ne quis desit gratię dei.

a ctos tuos. Dixerũt/ venite
b et disperdamus eos de gente:
c et non memoret nomen isra
d el vltra. Quoniam cogita
e uerunt vnanimiter/ simul ad
f uersus te testamentum dis
g posuerũt: tabernacula idu
h męorũ et hismaelitę. Moab
i et agareni/ gebal et ammon et
k
l
m amalech: alienigenę cũ habi
n
o

d Qm̃ cogitauerunt. q. d. ideo etiam ne taceas neq̃ compescaris: qm̃ cogitauerunt: tam homines mali q̃ dęmones vnanimiter/ nõ tm̃ aduersus sanctos tuos: ꝗ simul e Aduersus te testamentũ disposuerũt. i. pactum fecerũt vt te de tẽplo tuo eijciãt. i. de sanctis viris in q̃b̃ habitas. Ps. Tu autem in sancto habitas laus israel. Cuiusmodi aũt sint isti peccatores q̃ modo psequunt: & maxime tempe antichristi persequent sanctos & deũ in eis: figuralit exprimit per noia gentiũ quę subiũgit/ dicens: g Tabernacula idumęorũ & hismaelitę. Idumęi interptantur terreni: & significant terrena amantes. s. cupidos & auaros. Et optime dixit: tabernacula idumęorũ/ vt notet mobilitatẽ terrenorũ: quę diu stare & possideri nõ possunt. Job. xx. c. Cum habuerit q̃d cupierat possidere non poterit. Hismaelitę interptant obedientes sibi: et significãt gulosos: qui sibi. i. ventri suo obediũt & seruiunt. Phil. iij. d. Quorũ deus venter est. Roma. xvi. c. Christo dño non seruiunt sed suo ventri. b Moab: q̃d interpta/ ex patre/ vel aqua paterna: quẽ filia loth ꝓtra legẽ ex pte pcepit: significat luxuriosos: q̃ ex vitio p̃no corruptionẽ carnis habẽtes/ illicite cõmiscẽtur. i Agareni/ interptant aduenę/ & agar aduena: & significat supbiã quę aduena est. Nõ enim in nobis ex aliquo q̃d sit a nobis ortum habet. Eccl. x. b. Quid supbis terra & cinis. j. Cor. iiij. b. Quid habes q̃d nõ accępisti? Quid gloriaris q̃si nõ accępis? Item aduena est supbia: q̃ aliena terra venit in pncipio. s. de cęlo: vbi primo angelus supbiuit. Adduxit aũt q̃si aduenã in terrã nrã: qm̃ eã primo parenti nro suggessit. Vnde dicit Greg. Supbia natione cęlestis/ cęlestiũ mẽtes inhabitat. Interptant etiã agareni/ festa suscitãtes: et significant p b̃ pigri qui nihil volũt opari. Agareni/ sunt multi mgri: qz libenter festa suscitãt. Esa. j. d. Solẽnitates vrãs odiuit aia mea. Quare: j. Cor. xi. d. Cõueniẽtibus vobis in vnũ iam nõ est dñica cęnã manducare/ in scholis. s. k Gebal/ interptat vallis vana: et significat hypocrisim: quę vane nõ vere humiliat hoies. Eccl. xix. d. Est qui nequiter se humiliat & interiora eius plena sunt dolo. l Ammon/ interptat ꝓplus turbidus: & significat iracũdos. Poeta. Impedit ira aiam &c. m Amalech/ interptat lingẽs sãguinẽ: & significat detractionẽ/ q̃ in alieno sanguine. i. ĩ pctõ delectat. Adulator etiã lingit sãguinẽ. i. ĩ pctõ delectat et sic canis lingẽs blandit. Et hęc duo simul fiũt ĩ domibus regũ & magnatũ: qz ibi absẽtibus detrahit & p̃ntibus adulat. Q̃d significatũ est. iij Regl. xxj. e. vbi dr ad achab: Hęc dic dñs: ĩ loco isto in q̃ linxerũt canes sanguinẽ naboth: lãbent q̃z sanguinẽ tuũ. Per naboth iustũ: significãt iusti viri: q̃z sanguis lingit p detractionẽ in domibus diuitũ: et ĩ eodẽ loco lambit p adulationẽ sanguis ipsorũ diuitũ: imo etiam p detractionẽ. n Alienigenę/ siue philistijm fm aliã litterã/ significat eos q̃ semp studẽt nocere alijs. Philistijm enim interptat ruina duplex: Et ĩ his duplex ruina: qz ipi p̃ ruũt & p̃ sibi nocẽt: deinde alijs: Isti etiã bñ dicunt alienigenę. i. filij diaboli: q̃ semp querit nocere alijs. j. Pet. v. b. Diabolus circũit q̃rẽs quẽ deuorẽt. Job. viij. e. quasi alienigenis loquit iudęis: Quare loq̃lã meã nõ cognoscitis? Et causam reddit/ cũ subiungit: Vos ex pte diabolo estis: & desideria p̃tis vri vultis facere: Ille homicida fuit ab initio. o Cũ habitãtibus tyrũ. i. cum inuidis. Tyrus enim interptat angustia vel tribulatio: & significat inuidiã quę angustat & angustiat & tribulat cor iuidi. Ñ poeta Horacius. Inuidus alterius macrescit rebus opimis. Et idẽ. Inuida siculi nõ inuenere tyranni Maius tormẽtũ.

Horac. li. Epl'arum

* Inuidia q̃dem est

Inuidia quidē est amaritudo maxima. Eccli. xxvij.g. Quę est vt tyrus quę obmutuit ī medio maris? Et in eodē.f. Venrus auster contriuit te: id est prosperitas alterius. Isti ergo sunt de exercitu diaboli: et erūt in dieb⁹ antichristi. Et h̄ inū multa alia possunt inuenīri. ij. Timoth. iij. a. Hoc autem scito q̄ ī nouissimis diebus instabunt tempora periculosa: ⁊ erunt homines seipsos amātes: cupidi/ elati/ superbi/ blasphemi/ parentibus inobediētes/ ingrati/ scelesti/ sine affectione/ sine pace ⁊c. Iste autem exercit⁹ nihil operat sine p̄ncipe suo: Unde addit: a Etenim assur: id est diabolus: b Venit cum illis. Assur enī ad litteram vocatur nabuchodonosor rex assyriorū: qui populū dei captiuauit: et interpretatur deprimēs vel elatus: q̄d bene competit diabolo. Ipse autem diabolus non solus operatus est/ sed ipi pro posse suo adiuuerūt eū in malū. Unde sequit: c Facti sunt ī adiutorium filijs loth: id est dęmonibus. Loth enim interpretatur declinans: et ipsi declinauerūt a deo cum p̄ncipe tenebrarū: et h̄ semper intendunt vt hominē faciant a via veritatis declinare. Hīs ergo facti sūt in adiutoriū illi mali quos p̄numerauim⁹: q̄ sicut boni sunt coadiutores dei: ita mali sunt coadiutores diaboli: Nam sicut deus non vult hominē cogere ad bonū/ nisi ille ad illud se applicet per arbitrij libertatem: ita diabolus non potest hominē cogere ad malum nisi homo ad hoc applicet voluntatē: quia vt dicit Aug⁹: Omne peccatum adeo est volūtariū: q̄d si non est voluntariū/ nō est peccatū. Propt̄ hoc dicit Hiero⁹. Debilis est hostis qui nō potest vincere nisi volentē. d Fac illis. Secūda pars vbi agit de vindicta iniquorū/ de quorū culpa egit in prima. Et est f̄m Aug⁹. prędictio: f̄m Cassiod. optatio: qui sic ait: Optat vindicari correctiōis affectu/ non maledictiōis instinctu. Ad litteram ergo vult dicere: Fac illis sicut madian et sisarę: id est ita eueniat istis malis: scilicet complicibus antichristi: sic euenit madian ⁊ sisare: quos filij israel deuicerunt ⁊ afflixerunt. De madian habet Judic. vij. e. q̄ gedeon nocte deuicit madianitas. De sisara habetur Judic. iiij. d. q̄ iael vxor aber cinei interfecit eum cum clauo tabernaculi quem defixit in cerebrū eius per tempora. e Sicut iabin: id est exercitui regis iabin: cui seruiebat sisara p̄nceps exercitus illius. f In torrente cison. Ad litteram enim iuxta illum torrentē congressi sunt ⁊ victi sunt qui erant cum sisara. g Disperierunt in endor. Endor fons est: vnde creditur dicta endor ciuitas: cuius habitatores cum villis suis fuerūt hęreditas manasse. Ibi multi eorū disperierūt ⁊ computrescētes/ h Facti sunt vt stercus terrę. Hęc de minorib⁹ dicta sunt. De maiorib⁹ autem subdit: i Pone principes eorum: scilicet antichristianorum: k Sicut oreb et ęeb et ęebee et salmana. Isti quatuor fuerunt p̄ncipes madianitarum: quos vt prędictum est: deuicit gedeon. Et cū isti fugerent/ occurrētes eis filij ephraim interfecerunt oreb et ęeb: et eorum capita attulerunt gedeoni: vt dicitur Judic. vij. g. Ipse ꝓ gedeon persequens ęebee et salmana

Et tumul

Et tuscepnonem

a tantib⁹ tyrum. Etenim assur
b †venit cum illis: facti sunt in
d †adiutoriū filijs loth. Fac illis sicut madian et sisarę: sicut iabin in torrente cison.
f g Disperierūt in endor: facti
i sunt vt stercus terrę. Pone
k principes eorum sicut oreb

Doraliter d Fac illis ⁊c. Doralit de oīb⁹ pctōrib⁹ dic: Fac illis sicut madian et sisarę. i. sic exigūt pctā quę p illos significant. Madian interpt̄at declinās iudiciū: et significat peccatores/ q̄ declināt p̄sens iudiciū ꝓfessiōis: quia nolūt ꝓfiteri pctā nec seipsos iudicare. Declināt aūt ⁊ futur iudiciū: quia illud p̄cogitare nō volūt aut timere. De p̄ dicit in Ps. Dominus amat iudiciū. Et alibi. Feci iudicium ⁊ iusticiam. De secundo: Job. xix. d. Scitote esse iudiciū. Eccs. vltī. d. Cuncta q̄ fiunt adducet dōs in iudiciū p omni errato: siue bonū siue malū sit. Qui enī modo declināt ista duo iudicia: tūc nō poterūt ea declinare: quia ⁊ tunc iudicabūt seipsos accusante ꝓscientia: et dōs iudicabit eos horribili sententia: Si autē modo non declinet homo ista iudicia: tūc poterit ea declinare. Propter hoc dicit aplus. j. Cori. xi. g. Si nosmetipsos diiudicarem⁹: non vtiq̄ iudicaremur. Et illud districtū iudiciū non declinabat beatus Hiero⁹: qui dicebat: Siue comedam siue bibam siue aliud quid faciā: semp videt aurib⁹ meis insonare vox illa: Surgite mortui/ venite ad iudiciū. Per madian ergo bene intelligunt q̄ sine timore dei sūt: Per sisarā/ qui interpretat exclusio gaudij: illi qui sine spe cęlestis gaudij sūt. Et vtrūq̄ est in diuitib⁹ huius sęculi: q̄ non est timor dei ante oculos eorū: et quia h̄ habent ꝓsolationem suā: nihil eis cure est de gaudio ęterno. Unde Lucī. vj. d. Vę vobis diuitib⁹ qui habetis hic ꝓsolationē vestrā. Item per madian/ qui non tm interpt̄at declinās iudiciū: sed et cōtradicrio vel iniq̄tas: bene intelligi possunt aduocati: qui plenī ꝓtradictione ⁊ iniq̄tate declinant iudiciū plongando lites: et si q̄q̄ non possunt oīno declinare iudiciū: tm peruertūt illud allegationib⁹ ⁊ cauillationib⁹ suis. Abacuk. j. a. Lacerata est lex ⁊ non quemit vsq̄ ad finē iudiciū: quia impius p̄uallet aduersus iustū: propterea egredient iudiciū puersum. Per sisaram/ qui interpt̄at tollens recedentē: intelligunt ipsi mali iudices qui iustos recedētes a malo tollūt ⁊ p̄dant: f̄m q̄ de ipsis dicit dōs Esa. lix. c. Facta est veritas in obliuionē: et q̄ recessit a malo prędę patuit: et vidit dōs et malū apparuit in oculis eius q̄ non est iudiciū. Hi acq̄escūt iniquorū aduocatorū consilio: sicut pilatus cui exclamans turba iudęorū dixit: Tolle hunc. s. christum ⁊ dimitte nobis barrabam. Est ergo sensus: Fac illis sicut madian et sisarę. i. sicut meruerūt damna eōs. e Et sicut iabin in torrēte cison. Iabin interpt̄at sapiēs siue sapiētia. Cison interpt̄at lętificans eos. Per iabin ergo intelligunt sapiētes hui⁹ mūdi/ qui stulti sūt apud deū: qui congregant in torrēte cison. Torrens cison est abūdantia tpaliū/ quę ad modū torrētis in p̄senti quasi ī hyeme abundant: sed in futuro quasi in ęstate q̄ī necessariū esset aliquid habere/ penitus siccabunt ⁊ deficient: sicut patet ī illo diuite epulone qui multū abūdabat aquis diuitiarū ⁊ voluptatū in hyeme p̄sentis vitę: sed post mortē ita exiccata sūt ei oīa q̄ ardēs ī inferno guttā aq̄ petijt: quā h̄ē non potuit: Lucī. xvj. f. Tm stulti. i. sapiētes hui⁹ mūdi: multū gaudēt in h̄ torrente. Unde bene vocat torrēs cison. i. lętificās eos. Sz gaudiū eorū vertet in tristiciā. Lucī. vj. d. Vę vobis diuitib⁹ qui habetis h̄ ꝓsolationē vestrā: vę vobis q̄ ridetis nunc/ q̄z lugebitis ⁊ flebitī. Fac/ ergo eis dōe/ sicut iabin in torrēte cison. i. sicut debes facere sapientib⁹ hui⁹ mūdi: quorum perdes sapientiā: et sicut debes facere eis qui in his transitorijs rebus lętant. g Disperierūt in endor. Endor interpt̄at fons generatiois: ⁊ significat luxuriam in qua pereūt maxime diuites ⁊ abūdantes ī sęculo: q̄z p̄dūt ex adipe iniq̄tas eorū. Unde Hiere. v. b. Saturaui eos. Et q̄d sequit: Et męchati sunt et in domo meretricis luxuriabantur. Et dicit: Disperierunt: quia est duplex periculū siue periclitatio: scilicet animę ⁊ famę. Unde etiam addit: h Facti sunt vt stercus terrę: id est viles ⁊ fetentes coram deo ⁊ hominibus. Eccī. ix. b. Omnis mulier quę ē fornicaria: quasi stercus in via ab omnib⁹ prętereuntib⁹ conculcabit. Joheī. j. d. Computruerunt iumenta in stercore suo: id est luxuriosi. Esa. v. f. Facta sunt morticina eorum quasi stercus in medio platęarum. Judicī. j. f. dicitur q̄ manasses non deleuit habitatores endor siue dor: id est prętatus obliuiosus nō delet luxuriosos. Sed propt̄ luxuriaz subditorum/ pręcępit dominus moysi/ Numeri. xxv. a. Tolle cunctos principes et suspende eos contra solem in patibulis. Hic etiam maledicit statim principibus: cum subiungit: i Pone principes eorum sicut oreb et ęeb et ęebee et salmana. In p̄senti enī sunt sicut oreb et ęeb per culpam: et in futuro erūt sicut

Secūda pars

Iudicantes seipsos in presenti in futuro non iudicabuntur

Ps. 36.
Ps. 118.

Ps. 13.

De malis aduocatis

Lucī. 23. c.

Ps. 72.

çebee et salmana/comphendit eos ⁊ interfecit eos/Judicĺ. viij.e. Sicut ergo isti vicri ⁊ occisi sunt: Ita pone domine/
a Omnes principes eorum/antichristianor: b Qui dixerunt: hereditate possideam⁹: id est subiciam⁹ nobis: c Sanctuariũ dei. i. ecclesiam. Ita. s. pone eos/vt vincant in p̃senti fide ⁊ patiẽtia sctõr/et tãdem i futuro crucient ⁊ moriant i gehenna. Hoc est qõ subiũgit:

et çeb et çebee et salmana.
a Omnes principes eorum
b qui dixerũt: hereditate possideamus
c sanctuarium dei.

Moraliter ✱ De⁹ me çebee et salmana per pœnam. Oreb enim interp̃tatur corv⁹. Interpretat etiã mensa: et significat loquacitatẽ ⁊ comesationes: quib⁹ neglecta cura populi/intendũt principes multi tam sęculares q̃ ecclesiastici: de quibus loquens Esa. lvj d. dicit: Canes impudẽtissimi nescientes saturitatem. Canes enim deberẽt esse vt mederent vulnerib⁹ subditor: sed impudentissimi facti sunt in loquacitate ⁊ scurrilitate verbor/nescites saturitatẽ in comesatione. Zeb interpretat lupus vel rapax vel devorans aut devorator: qõ p̃ncipib⁹ nostris bñ cõpetit: qui sunt lupi rapaces ⁊ devorãt bona subditor vel ip/sos subditos. Soph. iij. a. Judices eius lupi vespere nõ relinquebant i mane. Eccĺ. xxij. f. Principes eius quasi lupi rapientes prędam. Sunt autem multę ꝓprietates lupi: quare per lupum significat malus princeps vl̃ malus prelatus: quę notant his versibus. Prędo/ famis patiens/ terram vorat/ epate scisso. Raucificãs/ululans/est pede/dente nocẽs. Tela cauet/castus/nemus est casa/tergore duro. Annosus/caudę villus amoris inest. Dens de maxilla/ retro debil̃/ex oculis lux Emicat/haud collum flectit/odore caret. Malus ergo princeps vel prelatus/ est prędo/ vt prius ostensum est. Et Geñ. xlix. d. dicit: Beniamin lupus rapax: id est cleric⁹. Item famis patiens verbi dei: quia vt in psalmo dicit: Omnem escam abominata ẽ anima eor. Esa. v. d. Nobiles eius interierunt fame. Terram vorat. Esa. lxv. d. Serpenti puluis panis eius. Micheę. vij. d. Lingent puluerem sicut serpentes: velut reptilia terrę pturbabunt de ędibus suis. Epate scisso: quia quot habet annos lupus: tot habet in epate scissuras. Epar desideriũ significat. Et quãto plus viuũt in potestate principes: tãto ad plura diuidit desideriũ eor. Prouerb. xxj. d. Desideria occidũt pigrum. Et post. Tota die ꝓcupiscit ⁊ desiderat. Raucificãs aspectu suo hominẽ vt nõ possit loq̃ nisi aspere: Sic omẽs qui assistunt p̃ncipib⁹ ⁊ prelatis/ dure ⁊ aspere loquuntur alijs: licet dño suo blande et adulando loquant. Prouerb. xxix. b. Princeps qui libenter audit verba mendacij: omnes ministros habet impios. Pś. Venenũ aspidum sub labijs eor. Ululans contra cęlũ/grãdia loquẽdo contra deum. Esa. xiij. d. Respondebũt ibi ululę in ędib⁹ eius. Sed adhuc aliter ululabũt: quãdo vt dicit Sopho. j. c. Erit ululatus a secũda porta. i. a morte. Jaco. v. a. Agite nunc diuites: plorate ululãtes in miserijs vestris quę adueniẽt vobis. Mocet pede: id est affectu. Mat. vij. c. Intrinsecus sunt lupi rapaces. Et dente: id est verbo. Job. xlj. a. Per gyrum dentiũ eius formido. Tela cauet: id est reprehensiones. Omnes enĩ illum habent morbũ diuitum qui vocatur: noli me tangere. Job. xlj. c. Non fugabit eũ vir sagittarius. Castus: id est sterilis diu ⁊ sine filijs bonor operum ⁊ bonor imitator. Eccĺ. xxij. a. Omnes loquunt super aspernationẽ ipsius. Nemus est casa: id est inter steriles ⁊ infructuosos habitat. Job. xl. c. Circũdant eum salices torrẽtis. Tergore duro. Job. xlj. a. Corpus eius quasi scuta fusilia. Non enĩ possunt hoies huiusmodi penetrari sagitta verbi dei vel pluuia gratię dei. Vñ ibi addit: Et nec spiraculum quidẽ incedit p eas. s. p squamas dorsi. Annosus in malicia. Eccĺ. xxv. a. Tres species odiuit aia mea: pauperes supbũ: diuitem mendacẽ: et senem fatuũ ⁊ insensatũ. Daniel̃. xiij. f. dixit daniel illi nequã iudici: Inueterate dierum malor ⁊c. Caudę villus amorĺ inest: Quę sit cauda dic̃ Esa. ix. c. Propheta loquẽs mendaciũ ipse est cauda. Multos tales ꝓphas habent p̃ncipes ⁊ p̃lati: qui loquunt eis placentia ⁊ mẽdacia detrahẽdo ⁊ adulãdo. Huic caudę inest vsllus diuitiar qui ẽ amoris qr nimis diligũt eas. Eccĺs. v. b. Qui amat diuitias fructũ nõ capiet ex eis. Dens ō maxilla: qm̃ habet nõ dentes infixos: sed de eodem osse: vnde nõ cadit ei dens. Dentes p quos incidũt prelati ⁊ molunt subditos: sunt familia mala: q̃ sunt de eodem osse: id est ꝓsanguinei ipsorũ prelator. Unde potest de eis dici: Hoc tĕs. 2. d. nũc os ex ossib⁹ meis. Et ideo non cadũt: qr tantũ inhęrent prelatis per carnalem affectionẽ q̃ quantũcunq̃ sint mali/non expellunt ab eis. Retro debilis: quia finis eius infirmus. Job. xliij. b. Cum nudatus fuerit atq̃ cõsumptus/vbi queso est: Ex oculis lux emicat: quia torue respiciunt. Job. xvj. b. Hostis meus terribilib⁹ oculis intuit⁹ est me. Hester. xv. c. ō assuero dicitur: Cũ eleuasset faciem ⁊ ardentib⁹ oculis furorẽ pectoris indicasset/corruit regina ⁊c. Haud: id est nõ/ collum flectit/per misericordiam ⁊ compassionem. Miere. vj. f. Crudelis est ⁊ non miserebit̃. Odore caret/illo scilicet de quo dicit apostolus. ij. Cor̃. ij. d. Christi bonus odor sumus deo in his qui salui fiunt. Exo. v. d. dicũt subditi prelatis/moysi. s. et aaron: Fetere fecistis odorẽ nostrum coram pharaone. In futuro autem erunt çebee ⁊ salmana. Zebee interpretatur victima vel rapina vel devoratio: Et ipsos tandem victimabit mors: rapiet diabolus: devorabit infernus. Esa. xxxiij. a. Vę qui prędaris: nonne ⁊ ipse p̃daberis: Cũ cõsũmaueris deprędationẽ/deprędaberis. Salmana interpretat sensibilitas ei⁹: Et ipsi qui modo nihil laboris ⁊ doloris volunt sentire: licet eis dicatur illud Phil̃. ij. a. Hoc sentite in vobis qõ ⁊ in christo iesu: scilicet laborem et dolorem ⁊ humilitatẽ ⁊ huiusmodi: tũc sentient pœnã intolerabilẽ. Judith vltĺ. c. Dabit ignem ⁊ vermes in carnes eorum vt vrantur ⁊ sentiant in sempiternũ. Et de quibus obscure locut⁹ fuit: aperit manifest⁹ cũ subiũgit: a Oẽs principes eor q̃ dixerũt ⁊c. q. d. ita vt dixi: Pone oẽs principes. i. oẽs p̃mũ locum capiẽtes: b Qui cupiditate et ambitione accensi/dixerunt/hereditate possideamus sanctuariũ dei. i. p̃bẽdas ⁊ dignitates ecclĕiasticas. Hui⁹ maledictiõis participes sũt ⁊ sęculares ⁊ ecclesiastici principes: qr sęculares vel minis vel precib⁹ obtinẽt suis ꝓsanguineis sanctuaria dei: id est beneficia vel prębẽdas. Qõ significatũ est Geñ. xxxiij. a. vbi dicit/q̃ sichem filius emor euei p̃nceps terrę illi⁹ adamauit ⁊ rapuit filiã iacob: ⁊ ꝓglutinata est aia ei⁹ cũ illa. s. cũ prębẽda per ardorẽ cupiditatis. Et sequit ibi: q̃ sichẽ pater eius locut⁹ est cũ iacob ⁊ cũ filijs suis dicens: Sichẽ filij mei adhęsit anima filię vestrę: date eã illi vxorem ⁊c. Sic ad lr̃az loquunt p̃ncipes episcopo ⁊ canonicis vt dent filio vel nepoti suo p̃bendã quã ipse adamauit in ecclĕia eor. Itẽ filij militũ q̃ habẽt iuspatronat⁹/ q̃si hereditarie possidẽt sanctuariũ dei. Judicĺ. xvij. b. dicit de micha/ q̃ impleuit vnius filior suorum manũ ⁊ factus est ei sacerdos: Sic milites implẽt manus filior suorum dando eis ecclesias. Principes ꝓo ecclesiastici sine difficultate ⁊ sine ꝓtradictione possidẽt hereditarie sanctuariũ dei: ipsi ⁊ posteritas eorum: quia conferunt prębendas ⁊ dignitates nepotulis suis et consanguineis: Et ita implẽt ecclesiam sanguine suo/q̃ post mortem eorum quasi necesse est vt aliquis de sanguine suo substituatur: quia iterum sanguinẽ introducit. Micheę iij. c. Audite principes domus iacob ⁊ iudices domus israel: qui abominatis iudicium/ ⁊ omnia recta peruertitĺ: qui ędificatis sion in sanguinibus et hierusalem in iniquitate. Taceo de romanis/qui etiam hereditate possident sanctuarium dei. Non enĩ videm⁹ fieri aliquẽ papã nisi de romanis. Postq̃ etiam aliquis romanus habet prębendam in aliqua ecclesia: quando mozitur datur alij romano: et sic aufertur episcopis potestas conferendi prębendas. Per hęc omnia destruitur ecclesia. Unde Threñ. j. d. Manum suam misit hostis ad omnia desiderabilia eius: quia vidit gentes ingressas sanctuarium suum de quibus pręceperat ne intrarent ecclesiã suaz.

✱ De omib⁹ istis seq̃:

Prophetates lupi conuenientes malis principibus et prelatis

Versus

Pś. 106.

Pś. 13. et. 139.

a De⁹ me⁹ pone illos vt rotã / vt.ſ. in eo q̃ cogitant op̃timere ⁊ puertere ſctos a fide / nõ ſint ſtabiles: ſed licet ad horã eos ꝓculcẽt: tñ voluant ⁊ trãſeant. b Et / in fine pone eos / ſicut ſtipulam ante faciẽ venti / vt.ſ. nõ poſſint reſiſtere tuę vindicte: ſicut ſtipula nõ poteſt reſiſtere vento. Et ita erit: Quia c Sicut ignis q̃ cõburit ſiluã: ⁊ ſic flãma cõburẽs monteſ: ita pſeq̃rl illos i tẽpeſtate tua. i. in die iudicij / quãdo ipſos ſiluestres ⁊ ſteriles ⁊ eleuatos ſuperbia: incendio trades ęterno. e Et in ira tua turbabis eos: qui p̃ius turbauerunt ſeruos tuos.

Alteos

a Deus me⁹ pone illos vt rotam: et ſicut ſtipulã ante faciẽ venti. Sicut ignis q̃ cõburit ſiluã: et ſicut flãma cõburẽs montes: Ita pſeq̃ris illos in tẽpeſtate tua: et i ira tua turbabis eos. Imple facies eorũ ignominia: et q̃rẽt nomẽ tuũ dñe. Erubeſcãt et contũrbentur in ſęculum ſęculi: et confundantur et pereant. Et cõgnoſcant quia nõmen tibi dominus: tũ ſolus altiſſimus i omni terra.

Doralit * Dor rotam vanitas et eternitas penarũ ſignificatur

a De⁹ me⁹ pone illos vt rotã. In rota quę dũ ex vna pte eleuat / cadit ex alia: et q̃ circular ſt / nec finẽ habet: ſignificat varietas ⁊ ęternitas pęnar̃. De varietate / Job. xxiiij. c. Ad nimiũ calorẽ trãſiet ab aq̃s niuium. De perpetuitate / Eſa. vlt. ſ. g. Vermis eorũ nõ morietur: et ignis nõ extinguet. Sic ponent in inferno vt rota. j. Regl. xxv. e. Ria inimicorũ tuorũ rotabit in impetu ⁊ circulo fundę. b Et ſicut ſtipulã ante faciẽ venti. Hic notat in mal impotẽtia reſiſtẽdi pęnis. Eccl. xxij. c. Sicut paleę in excelſis et cemẽta ſine impẽſa poſita ante faciẽ venti nõ ꝓmanebũt. Eſa. xl. f. Repente flauit. i. flabit in eos ⁊ aruerũt et turbo q̃ſi ſtipulã auferet eos. c Sicut ignis q̃ cõburit ſiluã: et ſic flãma cõburẽs montes. Hic notat acerbitas pęnę p ignẽ et flãm ã. Hiere. xv. c. Ignis ſuccẽſus ẽ in furore meo: ſup vos ardebit. i. amatores mũdi quos h̃ appellat ſiluã et montes: amant enĩ mũdũ ꝓp̃t diuitias ⁊ honores. Per ſiluã diuites: per montes ſuꝑbos intelligim⁹. In ſilua eſt copia arborũ infructuoſarũ: ſic in talib⁹ copia diuitiarũ quę infructuoſe ſunt. Eccl. v. b. Qui amat diuitias: fructũ nõ capiet ex eis. Montes aũt eleuati ſũt ſup colles: ſic ⁊ ſuꝑbi ſup
Ps.73. humiles ſe extollunt. Pſ. Supbia eorũ q̃ te oderũt aſcendit ſemp. Glo. i. romanorũ ad q̃s ꝑtinet p̃ręcipue qõ h̃ dicit. De ſilua et de montib⁹ et de igne cõburẽte / Job. xv. d. Cõgregatio hypocritę ſterilis / ecce ſilua ⁊ ignis: deuorabit tabnacula eorũ q̃ munera libent accipiũt: Qui ſũt hi hũ norũt q̃ frequẽter curias adierũt. d Ita pſequeris illos in tẽpeſta-
Ps.49. te tua: q̃ſi venies in tẽpeſtate. Pſ. Ignis in ꝓſpectu ei⁹ exardeſcet ⁊ in circũitu ei⁹ tẽpeſtas valida. Hiere. xxiij. d. Ecce turbo dñicę indignatiõis: tẽpeſtaſ erũpẽs ſup caput impiorũ veniet. Perſequerl / q̃ / eos i tẽpeſtate tua / q̃ te pſecuti ſũt in tranquillitate tua. Job. xv. c. Cucurrit aduerſus deũ erecto collo. Et. xij. b. Audacť ꝓuocãt deũ cum ipſe dederit
Ps.17. oia in man⁹ eorũ. Pſ. Perſequar inimicos ⁊ cõprehẽdã illos ⁊c. e Et i ira tua turbabis eos. Sap. v. a. Vidẽtes turbabunť timore horribili. Perſecutio erit exteri⁹: turbatio / iteri⁹. Quia vero dũ viuit hõ in p̃ſenti vita: nõ eſt deſperandũ de eo: ideo poſtq̃ de culpa ⁊ pęna malorũ egit / cõuertit ſe ꝓba ad orãdũ ꝓ impijs vt ꝓuertanť: et qz i ꝓſperitate videt eoſ auerſos eſſe a deo: vt p aliã viã reuertanť ad ipſum / petit eiſ aduerſitatẽ / dicens: f Imple facies eorũ ignominia. i. exteriori vilificatione vt ſic humilienť. Eſa. xxiij. b. Dñs cogitauit hoc vt detraheret ſuꝑbiã oĩs glorię: ⁊ ad ignominiã deduceret inclytos terrę. Nume. xij. d. dicit ꝺ maria: Si p̃ ei⁹ ſpuiſſet in faciẽ illi⁹: nõne debuerat ſaltẽ ſeptem dieb⁹ rubore ſuffundi? Separet ſeptẽ dieb⁹ extra caſtra et poſtea reuocabit: Et ꝓplus nõ eſt mor⁹ de loco illo donec reuocata ẽ. Sic ad lr̃az debẽt q̃ſq̃ aliq̃ pctõres ſepari p excõmunicationẽ ⁊ interdictũ: vt reuocenť a pctis ſuis. Wicheę iij. c. Nũc egredieris de ciuitate ⁊ habitabis in regiõe / ⁊ venies vſq̃ ad babylonẽ. i. ad ꝓfuſionẽ / et ibi liberabis / et ibi redimet te dñs de manu inimicorũ tuorũ. Septẽ dies pęnitẽtię marię: ſũt ſeptẽ opa miſcordię. ſ. Veſtio / poto / cibo / tego / viſito / colligo / condo. Sputũ / ꝓtempt⁹ ſui in ꝓtritiõe: rubor / verecundia in ꝓfeſſiõe: populus non mouet / qz orat p pctõre. Dicit g̃ bñ: Imple facies eorũ ignominia: g Et / tũc / quęrent nomẽ tuũ dñe. Prouer. xviij. b. Turris fortiſſima nomẽ dñi: iuſt⁹ currit ad ipſam ⁊ exaltabit. Eſa. xxvj. c. Dñe in anguſtia reqsierũt te: in tribulatiõe murmur ſ doctrina tua eiſ. Eccl. vij. g. Anguſtia ſuperueniente reqrent pacẽ ⁊ non erit / ſupple ita cito: ꝓturbatio ſup ꝓturbationem veniet. ſ. ꝓturbatio interior ꝓtritiõis ſuper ꝓturbatiõe exteriore tribulatiõis. Ñ ſbiũ

g cies eorũ ignominia: et q̃rẽt
b nomẽ tuũ dñe. Erũbeſcãt et
i contũrbentur in ſęcũlum ſę-
k culi: et confundantur et pe-
m reant. Et cõgnoſcant quia
n nõmen tibi dominus: tũ ſo-
o lus altiſſimus i omni terra.

git: b Erubeſcãt ⁊ ꝓturbenť ⁊c. Notãd⁹ ẽ ordo. Primo enĩ eſt vilificatio ſiue ignominia exteri⁹: ex hac naſcit erubeſcẽtia ſiue verecũdia iteri⁹: ex hac tĩor vl dolor q̃ ꝓturbat. deide ſequit ꝓfeſſio in q̃ eijciunť pctã ⁊ pereũt. Dic g̃: Erubeſcãt / de pctõr enormitate: i Et ꝓturbenť / de dei offenſiõe / ⁊ de amiſſiõe ęternę vitę / ⁊ obligatiõe ęternę pęnę. Ob notat in b q̃ addit: k In ſęcũlũ ſęculi. i. ꝓ eo q̃ hęc meruerunt in ęternũ habẽda: l Et ꝓfundanť / in ꝓfeſſione: Hęc eſt ꝓfuſio adducẽs gram ⁊ gloriã. m Et / ſic / pereãt: vt iam nõ ſint pctõres ſ iuſtificati. Prouer. xij. a. Verte impios ⁊ nõ erũt. Item. Erubeſcãt ⁊c. Quattuor ꝓba ponunt in h̃ ꝓſu ꝓtra q̃ttuor genera hominũ. Primũ eſt / erubeſcant: ꝓtra effrontes: De q̃b⁹ dicit Hiero⁹: Nihil adeo diſplicet ſicut ceruix erecta poſt pctm̃. Hiere. iij. b. Frons meretricis facta ẽ tibi: noluiſti erubeſcere. Secũdũ eſt / ꝓturbenť: ꝓtra ocioſos. Sap̃. v. a. Vidẽtes turbabũť timore horribili. Hoc dicit q̃z ſi viderẽt ſe ⁊ pęnã q̃ manet eos / timerẽt ⁊ horrerẽt: Sũt cęci ſunt multi. Matth. xv. b. Sinite illos / cęci ſunt ⁊ duces cęcorũ. Eſa. xlij. c. Quis cęc⁹ niſi ſeru⁹ me⁹? Tertiũ ẽ / cõfundanť: contra gloriosos q̃ fugiũt oẽm ꝓfuſionẽ: et ipſi inuenient omnẽ. Oſee. iiij. b. Gloriã eorũ in ignominiã cõmutabo. Eſa. xliiij. b. Nõ videt neq̃z ĩtelligũt vt ꝓfundanť. Eſa. xlij. c. Cõfundanť ꝓfuſiõe q̃ ꝓfidũt i ſculptili. Quartũ eſt / pereant: contra delitioſos: q̃ tm̃ diligũt ⁊ ꝓcurãt ſalutẽ corꝑis. Oſee xiij. a. Samaria. i. cuſtodia corꝑis: qm̃ ad amaritudinẽ ꝓcitauit deũ ſuũ / in gladio pereat. i. in ꝗbo dei vel cõminatione iudicij. Eſa. xlv. d. Neſcierũt q̃ leuãt ſignũ ſculpturę ſuę: rogant deũ nõ ſaluantẽ. Sed oĩb⁹ his verbis nõ apoſuit ſubiectũ: nec dixit qui ſunt illi qui ꝓfundanť ⁊ pereãt ⁊ ꝓturbenť et erubeſcãt: Sed Hiere. vj. c. et. viij. d. dic qui ⁊ q̃re / dicẽs: A ꝓpha vſq̃ ad ſacerdotẽ cũcti faciũt dolũ: ⁊ ſanabãt ꝓtritionẽ filię populi mei ad ignominiã dicẽtes: Pax / pax / cum non eſſet pax: ꝓfuſi ſunt / qz abominationẽ fecerunt q̃ nũc ꝓfuſione nõ ſũt ꝓfuſi et erubeſcere neſcierũt: idcirco cadent inť corruẽtes. Eſa. xlv. c. Cõfuſi ſũt ⁊ erubuerũt oẽs ſimul: abierunt in ꝓfuſionẽ fabricatores errorũ. i. hęretici / aduocati / mali p̃lati. Sequit: n Et cognoſcãt / per experientiã iuſticię tuę q̃ nolunt ſcire p fidem: o Quia nomẽ tibi dñs. Pſ. Cognoſcetur dñs iudicia faciens. Exo. vj. a. Nomen meũ adonai ñ indicaui eis. i. dñiũ meũ nõ oſtẽdi eiſ: Poti⁹ eẽt eis ſcire qz nomẽ tibi ieſus: p Tu ſolus ⁊c. Eſa. ij. c. Exaltabitur dñs ſol⁹ i die illa. Vel in bono. n Et cognoſcãt / fide opante p dilectionẽ: o Quia nomẽ tibi dñs. q. d. monſtrẽt opib⁹ / qm̃ te dñz ꝓfitẽť: ⁊ tibi ſeruiãt vt vero et ſoli dño. Luc. vj. g. Quid vocatĩ me dñe dñe: ⁊ nõ facitĩ q̃ dico? Titũ. j. d. Cõfitẽť ſe noſſe deũ: factĩ aũt negant. Pharao nõ cognoſcebat / qm̃ nomẽ eẽt deo dñs: q̃ dicebat / Exo. v. a. Quiſ eſt dñs vt audiã vocẽ ei⁹ et dimittã iſrl? Neſcio dñz et iſrl nõ dimittã. Eſa. xlij. b Ego dñs: h̃ ẽ nomẽ meũ. p Et cognoſcãt qz tu ſol⁹ altiſſim⁹ i oi terra. Pſ. Excelſus ſup oẽs gentes dñs. Et nõ tm̃ / in oi terra: ſed ⁊ ſup cęlos gloria ei⁹. Pſ. Pſallã noi tuo altiſſime. q. d. ideo merito ſeruiẽdũ eſt tibi ⁊ ꝓfitendũ: qz nomẽ tibi eſt dñs: qz tu es altiſſim⁹.

Eccl. 4. c.

Quattuor verba contra quattuor genera hominũ

Ps.9.

Aliter in bono

Ps.112.

Ps.9.